

— BUŇ —
HOONÁ

irena
piloušková

BUĎ HODNÁ

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Copyright © Irena Piloušková, 2023

Cover © Barbora Balgová, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

twitter.com/knihydobrovsky

www.facebook.com/KnihyDobrovsky.cz

ISBN 978-80-277-3190-9 (pdf)

IRENA PILOUŠKOVÁ

BUĎ HODNÁ

Obsah

*

BAREVNÝ ŠÁTEK

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

RUDÝ PRAPOR

13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

BÍLÁ VLAJKA

29
30
31
32
33
34

35
36
37
38
39
40
41
42
43

ČERNÝ FLÓR

44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63

O NIČEM

*

DOVĚTEK

*Existuje lepší důvod k odchodu než
patologická potřeba zůstat?*

MOBIL VYZVÁNĚL.

Znovu.

A znovu.

A znovu!

Stále ta stejná melodie, neprávem useknutá v nevhodný moment. Jeho drnčení jí drásalo nervy, jako by brnkalo na tisíce nekonečně dlouho napínaných strun, vyluzujících zoufale kvílející kakofonii.

Vzpomněla si. Na všechno, co bylo před touhle chvílí.

Na to, jak ráno vstala a umyla si vlasy. Ne proto, že to bylo třeba, ale protože *se to před oslavou sluší*. Na to, že v tom zmatku zapomněla zalít kytky, takže chudinky už jistě chřádnou. Na svůj první školní den a ty krásné puntíkové šaty s červenou mašlí. Na noc, kdy se na parketu cítila jako královna krásy. Na maminciny vrásky od starostí a tatínkovy od smíchu. Na fakt, že se nespočetněkrát dušovala, že dodrží své předsevzetí a už se nikdy nepodívá na půdu.

Sečetla, kolik toho stihla.

A kolik vidět, slyšet, poznat, a především cítit nestačila.

Došlo jí, že si nemůže vybavit, jakou barvu má její aktuální ručník v koupelně. Že po letech zapomněla adresu základní školy svých dcer – přestože je tam roky vodila za ruku až ke dveřím. Marně se snažila přijít na to, kolik schodů vede k jejich verandě. *Tři? Nebo snad čtyři?*

Počítala dny, kdy se cítila pod psa, a přitom se snažila fungovat. Prostě jen předstírat, že nic necítí, ztracená v nekonečném klidném jezeře ve své hlavě.

Přestože neměla nejmenší tušení, kolik je právě teď hodin, věděla, že první dcera se narodila v pět třicet jedna ráno a druhá v osm nula pět večer.

Pomyslela na léto, kdy se naposledy přistihla s hlavou v oblacích. Na to, jak ji nesl přes kletí, pole s vysokými bodláky a půl města v tom nejrozpálenějším letním dni až domů, protože jí otekly nohy plné puchýřů.

Sama sebe se ptala, jestli jí šťastné vzpomínky dělají radost, anebo jestli jsou jen bolestnou připomínkou toho, že vzácnosti vždycky ztrácela nejsnáze.

Už dost!, prosila v duchu. Už to stačí!

Jsem smířená.

Tady to skončí.

Zmizení bylo nahlášeno až večer.

Když čekali na příjezd policie, všem proběhla hlavou táž nevyřčená, kousavá myšlenka: *Jak tohle vysvětlím?!*

BAREVNÝ ŠÁTEK

TO ÚNOROVÉ RÁNO BYLA ZIMA. NE PŘÍJEMNÁ, KOUZELNÁ, plná vloček a smějících se dětí jako na Ladových obrázcích. Byla to zima těžká a vlezlá. Slepovala nosní dírky a nutila lidi na ulici vydechovat páru do vlhkých chundelatých šál. Přitom nikde ani stopa po sněhu. Jen bílá mlha se pletla do šedého smogu jako šťastná nevěsta, nevědic, co ji vlastně čeká za těžký a temný věčný svazek. Tolik očí, sklopených k zemi, popohánějících po noci ještě ztuhlé nohy. Krok, dva, tři...

Stála na zastávce a přemýšlela, jestli jí to stojí za to. Vylézt z teplé postele, aby přešlapovala v sedm ráno na místě a vyhlížela autobus. Jako by v sobotu neměla nic lepšího na práci. Jako by se jí nechtělo spát až do oběda a kolem čtvrté pozorovat skrz zašmudlané okenní tabule západ slunce.

Říká se, že Praha je krásná. A skutečně taková umí být. Na fotografiích a možná z pohledu těch, kteří se zamilovaně procházejí kolem Vltavy. Nina české srdce Evropy neměla ráda. Případalo jí šedivé, betonové a neosobní: neochotné odbít jediný úder za lásku. Veškerá vzletnost skončila pohřbena v představách ještě nedávno náctiletého snílka. Ale žila tu.

Bylo jí dvacet a původně věřila, že tady najde štěstí. Velká města jsou přece plná možností. U nich na vsi takové vymoženosti nemívali. V její malé obci je všeho všudy jedna pořádná hospoda a dvě světelné křižovatky. Obojí znala zpaměti.

Tady bylo těžké najít si k něčemu vztah. *Ale to chce jenom trochu víc času*, říkala si. Ještě párkrát si projde cestu k supermarketu

a možná už příště bude cítit, že je to její supermarket. Třeba se jednou ráno probudí a bude mít dojem, že když otočí klíčem v zámku, nevyrazí tentokrát do neznámé džungle rezonujícího hluku a téměř nekonečné masy lidí. Možná se to jednou stane místem, kde bude znát každý kout a bude se tu cítit bezpečně.

Měl to být splněný sen – odstěhovat se. Však se kvůli tomu i pohádala doma. Byla si jistá, že jakmile se osamostatní, všechno přijde. Skvělá práce, skvělí přátelé, a nakonec i skvělý muž, kterého si vezme a budou spolu vychovávat pro vesničana typicky pražské děti, které mají všechno a mohou cokoli. Prostě, že to všechno bude tak nějak... skvělé.

Pravdou je, že se nikdy necítila tak sama. Měla půl roku po maturitě, práci servírky v restauraci v centru, a když zaplatila nájem, zbylo jí tak akorát na to nejnnutnější.

Nebavilo ji to.

„Vždycky se můžeš vrátit domů,“ zopakovala jí několikrát máma, když si Nina hrdě balila kufry. Ale představa plačící něžné ženy s hláskem jako med by byla více než lichá. Byla to jízlivá, jedovatá poznámka. Jako by věděla, že se to dceři nepodaří a nebude šťastná.

Co si Nina pamatovala, máma nikdy šťastná nebyla, ale nemluvalo se o tom. Namísto toho se všichni tvářili, že *Dobré ráno* skutečně znamená přání hezkého dne, nikoli apaticky opakovaný pozdrav bez obsahu. Srdečný smích od ní nikdo nikdy neslyšel. Jen jakési pousmání, ale pravý koutek úst zůstával lehce svěšený, jako by chtěl volat o pomoc. Když už ji něco pobavilo, většinou šlo o něčí neúspěch. Ideálně Ninin.

Mladší dcera měla velké plány a sny.

Matka měla velký problém to přijmout.

Dana nikdy neměla resty, nechodila pozdě, dobře vařila a naklizeno měla jako nikdo. Ale nic z toho nedělala s radostí. Nikam

se netěšila. Vždycky všechno chtěla *hlavně přežít*. Tak to říkala. Prostě každý den nějak přežila, aby si večer mohla oddechnout, že je za ní. A ráno to začalo nanovo. Matčin pravý koutek úst je důvod, proč se Nina rozhodla to prostě zkusit, děj se, co děj. Bála se, aby se jí časem nestalo totéž. Aby neměla dokonale umytá okna, ale nedokonale nasazenou masku.

Ve svém malém pronájmu se nikdy svého jediného okna, které bylo přímo nad jednolůžkovou postelí vedle jídelního stolku, hadrem ani nedotkla. Ne snad proto, že by byla až tak nepořádná. Spíš se pro ni ty šmouhy staly symbolem. Její svět bude větší než tohle. Přísahala si, že si bude vždycky uvědomovat, na čem skutečně záleží.

Faktem ovšem je, že i Nina měla poslední měsíce večer pocit, že přežití je jejím jediným úspěchem. Měla oteklé nohy z neustálého pobíhání po place a po šichtě neměla nejmenší chuť se ještě někam vydat a hledat svého osudového prince, kvůli kterému se sem původně přestěhovala.

Měla dost oplzlých keců vyžilých donchuánů, kteří si mysleli, že si za dvacetikorunové dýško mohou dovolit nemístnou poznámku a cítit se jako králové. Očekávali vděčnost. Nina se ovšem tak moc bála svěšeného koutku, že jim umělý úsměv nenabídla. Prostě se otočila a odešla. A proto měla nemalé problémy s provozním, který ji neustále upozorňoval, že je přece její prací být na zákazníky milá.

S tím Nina nemohla souhlasit. Její prací bylo donést jim jídlo a pití a vynasazít se nenaplivat jim do polévky, jestliže se chovali jako prasata.

Většinou to zvládala.

Když pracujete v pohostinství, a obzvláště pokud jste si tento obor vybrali záměrně, protože vám ranní vstávání působí žaludeční nevolnosti, je sedmá ranní synonymem zla. Takhle viděla svět Nina, která svá školní léta prošla s vrcholnou nelibostí. Nevadilo jí učení,

ani lidé ve třídě nebo učitelé, ale to, že musí hned ráno začít vnímat. Jinak se uměla přizpůsobit. Uměla být prakticky neviditelná a nikomu nepřekážet. Že je krásná a díky svým dlouhým nohám dokáže zaujmout, pomalu zjišťovala až jinde než ve školní lavici. Tam měla jediný cíl – projít k maturitě s co nejmenšími újmami. Nikdy nebyla premiantkou, ale ani nepropadala. Nelíčila se, ale ani si nezapomínala rozčesat vlasy. Nikdy neměla výrazné, moderní, nebo dokonce sexy oblečení, ale ani nechodila jako šmudla. Našla si svou cestu, způsoby, okruh fajn spolužáků, zájmů a proud myšlenek, ve kterém se plavila bez větších zaváhání, a těšila se na to, co přijde potom.

Na rozdíl od sestry Nině nevadila většina věcí.

Měla svůj vnitřní svět, a tak nudu, povinnosti i jakékoli jiné nutné zlo brala jako něco, co lze odfiltrovat přenesením myšlenek. Málokdy dala najevo hněv nebo ukázala slzy. Všechno si držela uvnitř a její představy byly už natolik propracované, že by vydaly na několik knih. Systém a pravidla jejich imaginací byly dokonalé. Vždycky si na všem našla něco dobrého. Ale nebyla jedním z těch vlezlých roztleskávačů, kteří se ostatním rýpou v životech a vypichují levně pozlacená pozitiva anebo ta svá cpou komukoli kolem. Spíš se snažila hledat smysl. Něco, proč pokračovat v práci, ve snaze, ve svých snech... Sakra, že to neměla lehké. Ale i tak byla pyšná, že do toho šla. A navíc – motivace ve formě neochoty přiznat matce prohru ji hnala kupředu.

Nevadilo jí zůstat v práci dlouho po půlnoci, protože na konci směny se rozdělovala dýška. Nevadilo jí ani, že se večer nikam nepodívala – stejně neměla s kým, protože se ti skvělí noví přátelé zatím nějak ne a ne zjevit. Co jí vadilo, byl ranní mráz, žaludek na vodě a vědomí, že za chvíli nastoupí do houpající se plechovky, která ji nelítostně vyhodí v místě, kam se jí ani nechťelo jet.

Ale musela.

To se stává, když má někdo z rodiny narozeniny. Prostě se obrníte trpělivostí a přijedete. Donesete dárek, který zaměstnal vaši mysl i nervy dostatečně dlouho na to, abyste vybrali ten nejpitomější, a nakonec se zase rozjedete domů, naplnění vděčností, že je po všem.

Moment!

Takhle by to určitě řekla moje matka.

Já taková nejsem.

Nebudu přemýšlet nad tím nejhorším.

Babička má oslavu, to je přece skvělé. Dostane umělohmotný svícen ve tvaru kachny – protože má přece kachny ráda – a všichni si to náramně užijeme.

Tak to bude.

Protože já nejsem jako moje matka, jako TA paní Dana.

Nejsem a nikdy nebudu.

2

DANA BYLA POZITIVNĚ NALADĚNÉ DĚVČE. TAKOVÉ, SE kterým je radost vyrazit na výlet nebo si jen tak popovídat u něčeho dobrého. Tomu se rozhodně nevyhýbala. Maminčiny knedlíky, plněné rakvičky, velké kulaté bonbóny, o něž by se dalo vyломit ne jeden zub... a čokoláda. Nejlépe horká a se šlehačkou. Bože, to bylo něco!

Jedla ráda a hodně. Neměla důvod se v tom nějak omezovat. Její tělo i po maturitě jako by odmítalo tloustnout, a i kdyby snědla vagón šlehaného cukru politého několikrát vysmaženým tukem, na jejích křivkách by se nejspíš nezměnilo zhola nic. Byla pěkná a byla si toho vědoma. Ne že by to dávala zpychle na odív. Prostě si jen užívala nejen to, kde je a s kým, ale také to, jakou osobností a zjevením se cítila být.

Už ve čtrnácti letech se pyšnila náznakem ženské hrudi a v šestnácti strčila do kapsy nejen všechny spolužačky, ale i svou matku. Sice neměla přímo vosí pas, avšak byla pod hrudním košem dost útlá na to, aby v kontrastu k bokům připomínala přesýpací hodiny a slušelo jí snad jakékoli oblečení. Širokým páskem stahovala podpultové džíny s vysokým sedem a nebála se výrazných barev.

Naopak.

Čím víc to křičelo, tím líp!

Jestli si s něčím opravdu vyhrála, byly to vlasy. Pečlivě je doma u zrcadla odbarvovala peroxidem, který ji sice pállil a z pevných, rovných, houževnatých kadeří tvořil chemlon, ale to nevadilo. Přesně o to jí šlo. Být blond takovým tím neskonale panenkovským způsobem, který upoutá na první pohled. Nesnášela odrosty, a tak na

své hřívě pracovala často a velmi poctivě. Průhledným pravítkem poměřovala délku ofiny a nůžkami na papír se snažila ji zarovnat do dokonalé, načechrané clony až k obočí. Tupírovala, lakovala, mačkala, páčila a cuchala. Měla opravdu široko daleko nejvýraznější lív háro a byla na něj pyšná.

Jako levák byla Dana často nůžkami zrazena. Pižlala a sem tam se sekla o pár centimetrů, když se pokusila pracovat pravou rukou. Celý proces se pak prodlužoval o opravy a následné další chybičky, chyby, a monstrózní přešlapy. Nikdy se nepoučila a vždycky se pořádně zapotila. Na druhou stranu nakonec od zrcadla odcházela spokojená s výsledkem a nikdy si nestěžovala, ani se nepokusila přesvědčit rodiče, aby jí zaplatili nějakou odbornici. Proč taky? Dana sama věděla, co jí nejlíp sluší. Přece si do toho nenechá kecat, a ještě za to platit. To tak!

Ten den, kdy se naposledy vydala na diskotéku, se až kolem páté mraky umoudřily a pustily ke slovu na pár chvil slunce, které ozářený vzduch ohřálo na jedenáct stupňů. To jí ke štěstí stačilo – nezvlhnu jí vlasy a všechny ostatní problémy světa jsou řešitelné.

Tentokrát se jí úprava kadeří i na její standardy nesmírně povedla. Pracovala na ní celou sobotu a večer se vypravila do ač nevelkého, přesto lákavého centra, aby to všichni viděli. Měla s sebou i kamaráda, Jakuba, který se celé roky považoval za jejího budoucího přítele. Ona mu to přímo nevyvracela a on byl šťastný.

Fungovalo to.

Zatímco Jakub na ni pohlížel jako na kouzelnou, záhadnou a jedinečnou, dráždivou, bájnou Afrodíté (ano, všechny tyto přívlastky Daně věnoval ve svém deníku), ona se mohla bezpečně a bezstarostně bavit. Věděla, že jí má Kuba na očích a nikdy by nedovolil, aby se jí něco stalo. Lásku jí vyznal mnohokrát, ale nikdy

slovy – na to byl moc stydlivý. Nosil jí květiny, psal básničky a půjčoval větrovku, když bylo chladno.

Jakub byl o tři měsíce starší než Danka. V době rané dospělosti byl konečně navíc i o hlavu vyšší. Přesto se vedle ní cítil jako nezralá bluma. Zatímco zářivá peroxidová blondýnka vedle něj překypovala energií, entuziasmem, brebentila, smála se a plánovala čarokrásné zítřky, on přikyvoval, snažil se, podporoval, dýchal staženým hrdlem a zatínal bicepsy, aby zapůsobil jako sebevědomý drakobijec. Namísto toho skončil jako prkenný mladík s žilnatým opoceným čelem a velkou otázkou v očích: *Je možné, že miluje i ona mě?*

Nebylo.

Dana měla Kubu ráda. Opravdu, opravdu jí na něm záleželo. Tušila i, že je do ní blázen, avšak brala ho jako bratra, nejlepšího kamaráda, milého kluka, který ji doprovází životem a nikdy za to nic nežádá. Prostě s ní chtěl trávit čas a ona mu to umožnila. Měla za to, že mu nic nedluží. Nic mu neslíbila, nic mu nenaznačila a nikdy ho nepolíbila. Jeho pokusy o sblížení vždycky zahrála do autu. Nelíbil se jí. Vlastně na něm nebylo nic špatně, ale také neměl jediný pro něj typický rys. Jeho vzhled tak nějak klouzal po povrchu – úhledně zastřižené, špinavě blondaté vlasy, průměrně hnědé, zapadlé oči, rovné zuby s drobnými mezerami a rysy přehlédnutelného mladého muže, kterých chodí po ulici nespočetně. Nevadil jí polibek na tvář nebo krátká přátelská pusa. Když šli tmavými uličkami, vzala zavděk i nabídnutým rámě a párkrát v krčmě svolila k několikaminutovému držení za ruku. Měla upito a cítila se s Jakubem komfortně, ale to bylo všechno.

Ten večer, na který nezapomene, si do nově nabarvených vlasů vmísila tolik laku, že kdyby se do nich pokusila hrábnout, zřejmě by popraskaly.

Bylo to perfektní.

Své nebesky modré oči mohutně obkroužila stejnou barvou tužky a žvýkačkově růžovou tvářenkou vytáhla lícní kosti až ke spánkům.

Hotovo!

Seběhla několik schodů a seskočila na beton před domem.

Ty schody maminka nesnášela. Když byla Dana malá, bylo nutno otevřít a zavřít těžkou bránu na dvůr a obkroužit i s kočárkem nebo těžkou taškou celé stavení. Předem nebylo možné tahat velké náklady. Těch pět vysokých, nerovných kamenných kvádrů při hlavním vchodě podkluzovalo a dalo zabrat i Daně, když se čas od času vrátila domů v lehce podroušeném stavu.

Dokud tatínek žil, nikdy se na tom nic nezměnilo.

Z hlavní ulice byl dům průměrný, s šedivou fasádou a oprýskanou plechovou střechou. Na dveřích si však dal otec záležet. Byly kované, dřevo opečované tmavohnědým mořidlem, a dokonce je zdobilo vlastnoručně vyrobené klepadlo ve tvaru sovy. Opravdová dominanta!

Do výšky metr třicet prý kdysi pradědeček přivalil kamení, které oplácal pojivem, a tak dlouho je opravoval a vylepšoval, až byly schody (dle jeho soudu) perfektní. Trochu kluzké, trochu vachrlaté, bez zábradlí a Danina maminka si byla jistá, že v jejich otvorech žije myší rodinka a hmyzí spolek. Přesto se nepohnuly, ať na svého muže jakkoli naléhala. Danin tatínek by na ně nikdy nesáhl. Měl je jako vzpomínku na svého otce, který sice nebyl příliš šikovný, avšak tomuto projektu věnoval spoustu nervů, úsilí a skoro i své manželství. Byla to otázka mužské cti. Kdyby někdo z rodiny kameny rozebral a vyměnil za kvalitní, stabilní vstup, dopustil by se obrovské zrady na předkovi.

Tatínkovi jeho zesnulý otec moc chyběl. A nejen ten. Maminka mu zemřela, když byl teprve osmnáctiletý.

Dana se s Jakubem procházela ulicí k centru, kde fungovala jediná místní diskotéka pro mladé, případně starší – nesoudné.

Zatímco on se snažil zpomalovat a zapříst vzletnou debatu, která v jeho hlavě končila romantickým polibkem a příslibem věčné věrnosti, Dana rázovala kupředu a občas musela kvůli svému partákovi udělat i několik kroků pozpátku. Těšila se, spěchala, mluvila a rozhazovala rukama. Nenechala si odebrat ze své energie ani drobeček. Svítily jí oči, protože věděla, že si dnes zatančí!

Měla za sebou dlouhý týden. Od maturity se měla tvářit dospěle, ale ještě si chtěla užít toho, že je všechno na světě v pořádku. Minimálně v jejím malém světě. O tom velkém nepřemýšlela. Přestože obdivovala svého tátu, na tak hluboké myšlenky, pochopení politiky, a především neustálé kritické zvažování na rozdíl od něj neměla nervy. Nic jiného než současný stav neznala a vždycky ji páčila otázka, na kterou se táty bála zeptat. *No jo, ale pokud se všechno změní, není možné, že to vlastně dopadne špatně?*

Na tohle nechtěla myslet. Možná nikdy neviděla moře a neba-vily ji fronty snad na všechno, co bylo potřeba, zato ale měla skvělé rodiče, teplou postel, na zahradě deku a v mrazáku polárkovou zmrzku. Tančila životem a hledala na něm to lepší. Svoje místo, příležitosti, a vždycky našla něco, co ji nadchlo.

Jakub spíš mumlal, než že by mluvil. Byl si nejspíš vědom toho, že ho jeho drahá poslouchá jen na půl ucha. Snažil se jí vypovědět, že jim už nezbývá mnoho času. Báł se toho, co ho čekalo.

Po zkoušce dospělosti se odvodu vyhnul jen díky neštovicím, které chytil od nejmladšího bratra. Zatímco sedmiletý chlapec se z nemoci vylízal raz dva, Jakub strávil řadu týdnů v posteli a díky rozumnému lékaři získal i dostatek času na maximální rekonvalescenci, včetně zpětného nabrání všech šesti kil, která v horečkách vypotil. I po několika týdnech však často cítil, že ještě nenabyl

svých původních sil a doháněla ho dušnost, kterou způsobil zápal plic, jenž se k neštovicím přidružil.

Po odsunutém podzimu ale přišel jarní termín. Jakub věděl, že letos tomu neuteče, pokud něco nevymyslí. Už ho napadlo, že by si jako mnozí bývalí spolužáci zpřelámal pár prstů v lahvi od piva, ale už jen ta představa mu působila mdloby. Jak přežije mezi vojáky, když věděl, že mu černá periferní vidění i u odběrů krve, to netušil.

Po cestě za tancem, který z duše nesnášel, klepal kosu ve frajersky rozhalené džísce a pozoroval vílu v pestrobarevném šustáku. Přemýšlel, jestli si budou stále blízcí, až se za dva roky vrátí. Jiný, starší, zocelený... Anebo zoufalý, utýraný a strhaný. Úplně jiný. Stejně jako nejstarší ze čtyř bratrů, Milan. Ten se po návratu z vojny změnil. Změna je ovšem slabé slovo pro to, co se mu stalo. Jakub ho nepoznával a zlepšení se ne a ne dostavit.

Milan se chtěl vojně vyhnout se vši parádou. Zkusil všechno. Přibouchl si ruku do dveří, strávil několik hodin kouřením smotaného novinového papíru ve snaze přivodit si nález na plicích, přestal jíst, aby si lékaři lámali hlavu nad jeho hubnutím. Nepomohlo to. Odjel. A když se za čtyřiaadvacet měsíců vrátil domů, už nebylo nic jako dřív.

Dana vypadala, jako by tančila už na samotné cestě. Byla o několik kroků napřed a neustále se otáčela, brala chodník křížem krážem, smála se, mávala kolem sebe rukama a povídala. Táhle ji nadchnul malý ptáček v trní, za domy ji ochromil pomerančově oranžový a šeríkově fialkový západ slunce, taky něco dlouze vyprávěla o svých vlasech a mocně kolem nich gestikulovala. Pořád měla co říct a Jakub ji snad prvně v životě nevnímal. Jen se na ni díval. Krásnější holku nikdy neviděl a měl dojem, že už ani nikdy neuvidí. Sám v sobě přísahal, že bude jen ji navždycky milovat a bude jí jednou dobrým manželem i otcem společných dětí.

Možná je oba měla čekat jen noc, během které za pravidelného rytmu hlasité hudby získají pár vtipných vzpomínek. Možná měli prostě jen popít dvě limonády, dát si panáka na uvolnění ostychu a roztočit to na parketu. Možná si měli chvíli popovídat a v klidu dojít domů, jako tomu bylo vždycky.

Dana by celý večer tvrdila, že nekouří, a pak by si od hloučku rozesmátých studentů vzala hned dvě zapálené cigarety naráz a předváděla, jak správně šlukovat. Jakub by se snažil vypadat drsně a důmyslně by zamaskoval všechny svoje nejistoty dalšími dvěma rumy. Kolem jedenácté by se odvážil a chytil ji při otočce kolem pasu. Cestou domů by jí jako pravý gentleman nabídl rámě, a pokud bude dáma chtít, i celý život a veškerý majetek, samozřejmě včetně elpíčka Plastiků, které si beztak pořídil jen kvůli ní. Ona by se zasmála, vzala by jeho láskyplné objetí jako přátelské gesto, a nakonec by se doma každý sám uložil do své postele.

Dana by si přitáhla pod bradu kostkovanou peřinu a pustila pod ni i kocoura. Jakub by vyhodil ze své pelesti sedmiletého brášku a poslal ho zpátky do spodního patra palandy. Pak by se dlouho díval na v noční modři potměnlé plakáty přilepené ke stropu a odchlípl ten prostřední, který pod sebou skrýval Daninu fotku. Než by na něj přišel spánek, zas by její tvář schoval a značně frustrovaný opět usnul jako panic.

Večer se nakonec ale vyvinul úplně jinak, než si oba plánovali.

KDYŽ ZDÁLKY ZAHLÉDLA OTEVŘENÉ DVEŘE, JAKO BY UŽ slyšela hudbu, která jistojistě burácela z obřích reproduktorů. Instinktivně se jí rozvlnily boky a chtěla se dát do tance. Nebýt Jakubova slimácky pomalého doprovodu, nejspíš by se rozeběhla, aby mohla vejít co nejdříve. Takhle jí nezbývalo než se zhluboka nadechnout, utlumit nadšení a popohnat loudu naléhavým úsměvem.

Jakub nezrychlil. Zachytil Danin pohled, jako by ho chtěl chňapnout a udržet navždy.

To neměla ráda.

Věděla, že pokud k němu teď zůstane otočená a zastaví se, nedopadne to dobře. Nestála o zoufalý mokrý polibek roztřeseného kamaráda. Bylo jí naprosto jasné, že by byl nejraději, kdyby využili poslední příležitosti ke změně trasy, zabočili doprava a vydali se kolem garáží k rybníku. Nejspíš by chtěl hodiny a hodiny trousit kroky kolem a dokola a povídat jí detaily ze své poetické tvorby. Jistě, básnění ho bavilo a kresba zrovna tak. V obojím byl však přeslazený, rozbředlý a lepkavě emocionální.

Hodných kamarádů člověk nemá mnoho a je potřeba si jich vážit. Je ovšem také dobré někdy přidat do kroku, aby se hřbety rukou při pomalé procházce omylem nedotkly a nedaly tak jednomu z páru pocit, že jde o romantický signál směřující k propletení prstů, objetí, polibku a *brrr... bůhví, k čemu všemu*.

Ráda si s ním vyprávěla o škole, přátelích, jídle i rodinných strastech. Vyhýbala se však lásce. Přestože jí v hrudi lítalo tisíce včel,

kteře ji neustále bodaly do plic, když si uvědomila, že může kdykoli potkat toho pravého, před Jakubem se z ní stávala ledová královna, již něco jako intimita, zírání do očí, společné předcítání románů a plánování svatby, dětí a barvy houpacích křesel na romantické dožití ve dvou absolutně nezajímalo. Nechtěla s ním sdílet své touhy. Věděla, že by se je pokusil splnit. A tím by jí je naprosto znechutil.

Poslední desítky metrů se zdály jako kilometry. Jakubovy nohy jako by byly uvězněny v žele a jedna druhou mýjela táhle a těžce. Jako by plaval v medu nebo se pomalu rozpouštěl. Dana si nemohla pomoci a zírala mu na kalhoty. Byla zvědavá, zda se kosti zborťí a zůstane po nich jenom lesklá zelená louže.

„Tak pojď!“ neodolala nakonec a vysekla před ním nadšenou otočku. Začínala jí být i trochu zima a sama sebe se tázala, proč má Jakub za každou cenu rozhalenou džínovou bundu. Musí mrznout! Jeho útlý, dlouhý hrudníček se napínal až k prasknutí a frajerský postoj s jednou rukou zaseknutou v kapse kalhot by mu věřila jen tehdy, kdyby si na druhé nevěšila už lehce promodralých nehtů.

Jakub se k Daninu zoufalství zastavil úplně. „No a nechtěla bys radši...“ podíval se kamsi doprava.

„Neblázní! Vždyť už tam jsou jistě všichni!“ naléhala a v duchu si slíbila, že pokud Jakub plány změní, ona nepodlehne jeho psím očím, ani zcela zoufalému hlasu. Prostě se otočí a půjde tančit sama. Však někoho známého na parketu jistě potká.

Jakub nejspíš vycítil její odhodlanou myšlenku, a tak našpulil rty, jako by chtěl něco jedovatého říct, ale nerozpojil je. Konečně se znovu dal do pohybu správným směrem.

Společně se protáhli vstupní chodbou a už na schodech si Dana stahovala z ramen šustákovku. Samozřejmě, že jí Jakub přispěchal na pomoc, avšak ji namísto reálného ulehčení práce téměř stáhl po zádech dolů. To byla ta jeho snaha. Opravdu chtěl být gentleman, ale ať dělal, co dělal, stále to byl jenom ne zrovna zručný kluk.

Když se poznali, nebylo oběma ani sedm let. Ona měla místo ve druhé lavici u okna. On v prostřední řadě. Technicky vzato nebyť uličky, dalo by se říct, že sedí spolu. Tak to alespoň vnímal Jakub. Dana se na něj usmála hned první den, aniž by se předtím znali. Tím si ho získala a slabost pro ni mu v hlavě přetrvávala roky. Sem tam ji nenáviděl, ale vždycky nakonec došel k závěru, že všechno chce jen svůj čas a Dana jistě jednou dojde k rozumu a všimne si, s kým by jí bylo nejlépe.

Aby jí dokázal, jak podstatná pro její budoucí blahobyt jeho přítomnost je, vždycky jí byl oporou. Už v říjnu jí denně nosil tašku až domů, aby si nemusela křivit záda tíhou sešitů, a především samoty. Co kdyby se jí po cestě něco stalo? Například by mohla potkat jiného kluka. Nemyslitelné!

Vlastně netrvalo dlouho a prvňáček Jakub se ze svých citů vyznal. Tu chvíli si pamatoval po celý život, protože to byla jedna z nejstresovějších a nejstrašnějších událostí jeho života.

Když se rozhodl Dance svěřit své city, chtěl vypadat dobře. Poprvé v životě neodmlouval a vyčistil si zuby bez odporu – a to dokonce dvakrát. Nechal se maminkou učesat a nevrtil se. Nasnídal se, protože – jak říkal tatínek – snídaně je jídlo hrdinů a šampionů. Proto si toho rána i přidal a vyžunknul zbytek kakaa se škraloupem i po osmiletém Honzovi. Od skoro čtrnáctiletého Milana si nakonec nechal poradit, že když zatne pěsti a několikrát napumpuje ruce v loktech, bude mít viditelně větší svaly. A to se holkám líbí.

Nejstarší bratr mu byl všeobecně takovým mentorem. Byl o víc jak sedm let starší, tvrdil, že je o tři metry vyšší, a Jakub mu to věřil. Milan tak trochu na mladší brášky machroval, ale vlastně je měl rád. Zatímco Honza byl vždycky spíš svůj a rýpal se v obrázkových encyklopediích, Jakub Milana uznával jako autoritu. Poslouchal ho, věřil mu, obdivoval ho. Za to pravidelně získával přísun cenných mužských zkušeností a sem tam i pendrek.

Ráno spolu všichni tři kluci pravidelně vyráželi do školy. Od chvíle, co nebylo potřeba Jakuba odvádět do školky, si mohli o deset minut přispat.

Honzovu přítomnost kluci sice vnímali, avšak nerefletovali. Vždycky myslel na svoje – a co to bylo, to nikdo netušil. Vlastně to nikoho ani příliš nezajímalo. Honzík byl – jak říkala maminka – zlatý kluk, mozek a budoucnost rodiny. Pro bratry nic moc zajímavého.

To ráno, kdy se Jakub rozhodl vyznat ze svých hlubokých citů, byla zima. Začal listopad a celou noc předtím pršelo. Museli jít rychle, protože všechny jejich běžné zkratky ke školní bráně byly zabláceny a Jakub si odmítal umatlat boty v tak důležitý den.

Honza se nebránil, prostě pokrčil rameny a změně plánu dál nevěnoval pozornost. Milan nezklamal. Podpořil Jakuba uznalým kývnutím. Špinavé křusky jsou při vyznání lásky to nejhorší, to je jasné. A tak šli. A ani o krok neuhnuli z betonové předurčenosti o osm minut delší trasy.

Už tři minuty od domu začalo lehce mrholit. Nic hrozného, *chlap se z deště nerozpustí*, jak říkával Milan, ovšem tentokrát to Jakuba štvalo. Nechtěl před bratry působit jako moula, který si neustále kontroluje vlasy, přesto si co deset vteřin prsty nahmatával pěšinku a uplácl odstáté navlhle chroští. Nikdy neměl štěstí na lesklé, krásné, zdravé vlasy, jako měl Milan. Tomu hlava jen zářila, když se do ní opřelo slunce. Měl vlasů hodně a snad nikdy se mu necuchaly. Rostly jako z vody. Jakub měl pocit, že maminka nejstaršího bratra stříhá snad co měsíc, a stejně měl vždycky účes o chlup delší než jeho spolužáci.

Jakuba účesy dřív netrápily – dokud se nezaláskoval. Všiml si, že se holky za Milanem otáčejí, a chtěl, aby se tak dívaly i na něj – respektive by mu bohatě stačilo, kdyby se tak podívala jedna z nich. Danko.

Jak rád by ji vyzvedl každé ráno. Mohla by chodit do školy spolu s bratry. Věděl však, že Danku do školy odvádí každé ráno maminka po cestě do práce. Tak holt nosil její tašku jen odpoledne. Byla to nejlepší část dne.

Cesta bratrům za ideálních podmínek trvala dvaadvacet minut. To pokud využili všechny pěšinky a tajné cestičky. Dnes je čekala půlhodinka poměrně svižného pochodu. Nechtěli přijít pozdě, i když nevyrazili včas. Jakub se příliš dlouho rozmýšlel, zda si vezme modrou košili, anebo červenou s kostičkami. Jelikož mu Milan na poslední chvíli pověděl, že ta červená vypadá jako mamincin nejnovější ubrus, utíkal se ještě honem převléknout zpátky do modré.

Pravdou bylo, že červená košile ubrus nejen připomínala – maminka obojí ušila ze stejné látky.

Modrou měl Jakub po bratrovi. Nejspodnější knoflíček byl lehce jiný než ostatní, ale to nevadilo. Spodek si totiž beztak zastrčil. Napřed sám a dosti neohrabaně, později mu maminka pomohla. Vytřeštila oči, když uviděla synův pokus o slušný vzhled, jedním chmatem si ho přitáhla, až zavrával, a velmi nevybíravě strčila obě dlaně do chlapečkových kalhot. Košili umravnila tak nekompromisně, že se synem několikrát trhla, až téměř upadl. V hloubi duše věděla, že se během dne Jakub zřejmě dopustí toalety nebo neopatrného posedu a celá snaha vyjde vniveč. Přesto chtěla, aby všichni její synové alespoň po ránu před soudružkami učitelkami vypadali reprezentativně.

Ohledně mamincina pocitu, že vše musí *nějak vypadat*, aby si lidi *něco neřekli*, se doma diskutovalo často. Poměrně dlouho zastávala rodinný monopol na pravdu. *Ještě aby někdo řekl, že kluci Mariánkovi chodí jako vandráci! To jediné přes moji mrtvolu!* Milan se však s přibývajícím věkem začal bránit, a tak ne vždy vyšel z domu přesně v takovém stavu, jaký by se rodičům líbil. Na druhou stranu jeho rebelie nebyla bůhvíjak tolerována. Nikdy mu nevyšlo sto procent jeho původního záměru, a tak si sice prosadil o chlup delší

vlasý, ale vesty a trika s nápisy směl nosit jen na volnočasové aktivity tak, aby to rodiče neviděli. Do školy vždy dorazil zásadně v košili bez ohledu na to, co si o tom myslí. V tom s maminkou nehnul.

Tak se trojlístek s límečky stejně jako každé ráno hnal ke školní budově. Ani jednomu studium nevadilo. Milan se zaměřoval na dívky, hudbu a přátele a smířil se s průměrnými výsledky, které sice nenadchly, ale ani nepohoršily. Jakub se den co den těšil na Danku, a jelikož téměř všechny úkoly plnil dvakrát – i za ni – látku si pamatoval poměrně slušně. Honza si užíval, že se může nimrat ve své hlavě. Přestože nikdy nebyl ve třídě duchem přítomen, vždycky na nějaké úrovni vnímal, co se děje, a učitelům se ho nikdy nepodařilo nachytat, že by neznal odpověď.

Maminka mohla být klidná. Nic moc extra hrozného se o jejich dětech neříkalo.

Milan Jakubovi poradil, aby si Danku vytáhl z kruhu kamarádů a promluvil si s ní o samotě. To dalo rozum – před ostatními by byla jeho mise ještě složitější. Nejstarší bratr chrлил jedno moudro za druhým: *Až tam přijdeš, ne abys pípál, rozumíš?! Musíš sebevědomě. A vem si žvejkačku, budeš mluvit uvolněněji. Navíc když ti dá pusú...*

„Když mi dá co?!“ probral se Jakub z poloviční letargie. Celou dobu si v hlavě přehrával, jak to všechno udělá, a najednou zaslechl to nejděsivější, co mohl Milan vytáhnout.

„No a co myslíš, že pak bude?! Když se dva milujou, dávaj si pusú, ty pako!“ zakroutil hlavou Milan a tvářil se učeně.

Jakub polkl na prázdno. S tímto vyústěním nepočítal. Vlastně doufal, že všechno bude jako dřív, jen že si Danku přestane všimát všech ostatních a budou se dělit o svačiny jako správný pár.

Milan protočil oči a všiml si, že Honza zaostává. „Pohni!“ houkl na něj, ale neposečkal. Vždycky měl za to, že čekání je hloupost. Kdo nechce stíhat, ať si zůstane pozadu. *Proč by měli ti, kdo zvládají tempo, zpomalovat?*

Honza neodpověděl, ale to ani nikdo nečekal. Málokdy řekl něco k věci. A navíc byl k zadušení udýchaný a motala se mu hlava.

Jakub visel na Milanovi. Chtěl vědět víc. Měl na to už jen ani ne čtvrthodinku, aby se od svého mentora a životního guru dozvěděl, jak na ženském, lásku a všechny ty slizké věci, co k tomu patří.

„Říkám ti, hlavně musíš působit jistě, chápeš?“

Jakub neurčitě přikývl.

„Prostě ji vytáhneš,“ zapřemýšlel, „třeba pod schody. Nebo za roh u šaten...“

„Tam, jak žije mrtvej pirát?!“ vyděsil se chlapec. Tato školní povídačka už ho stála nejednu noční můru.

Starší bratr zakroutil panenkami: „Když už, tak školník!“

„Tam má kancelář soudruh školník?!“ valil Kuba oči. O tom neměl tušení, a to měl za to, že se již v budově celkem orientuje.

Milan se uchechtl: „Kancelář, jasně. No ale přirozeně nepolezete až k němu do kumbálu, tam se nedostaneš. Ale k těm dveřím nikdo nechodí. Je to slepá chodba. A jestli sis všim, školník tam stejně celej den jenom nasává a chrápe. Vyleze jenom ráno, aby všechny seřval za přezůvky, a odpoledne, aby ho viděl ředitel, že něco dělá...“

„To fakt?“ Jakub byl jako u vytržení. Nikdy ho nenapadlo, že by dospělí mohli něco flákat, nebo dokonce nedodržovat pravidla.

Milan nadneseně vydechl a otcovsky prohrábl Jakubovi vlasy, jako by to byl hodný retrívr. Nevšímal si, jak se mladší bráška zoufale pokouší účes znovu uhladit, a pokračoval: „No, jak říkám. Prostě s ní buď sám. Řekneš jí, hele, prostě...“

Jakub ani nedutal.

„No... Jako, chápeš.“ Naznačil podivné gesto, které Kuba neznal.

„Ale...“

„No a až se to stane, tak ji pak vezmi za ruku a běžte spolu zpátky do třídy. Hlavně všem klukům – a to je podstatný – koukej přímo do očí.“

„Proč?“

„Protože pak se tě budou bát. Nebudou mít kec.“

„Aha...“ pípнул Jakub nejistě a přemýšlel, co přesně že to má Dance vlastně říct, co že se to má stát, jak ji má chytit za ruku, aniž by se počůral strachy, a především – jak bude všem klukům zírat do očí v tak křehkou chvíli, když se k tomu většinou neuchyluje ani při běžném provozu.

Prostřední bratr zaostával už natolik, že mu nebylo vidět do tváře. Jakub zapřemýšlel, že se zastaví a počká. Ověřil si však svůj nápad pohledem na Milana. Ten jenom zvedl obočí, jako by naznačil, že správněj frajer přece nebude řešit nějakého loudu. Jakub se pokusil jeho výraz napodobit, a i když ho v zádech pállil Honzíkův pohled, už se neotočil.

Do školy dorazili tak akorát včas, aby si stihli vyslechnout, že je opravdu důležité, aby se přezuli. Milan se mávnutím rozloučil a Jakub, který už se za těch deset týdnů, kdy se mohl titulovat školou povinným, cítil na chodbě prvního patra jako doma, do své třídy též došel bez problémů. V jiných patrech zatím nebyl – tedy – ne sám. Pouze jako člen houfu třikrát v týdnu vyšlapal dvě patra k velké, nebo jedno patro k malé tělocvičně. Rozhodl se, že bude zbytek budovy ignorovat, dokud nebude potřeba názor přehodnotit. Dole bylo všechno – šatny, záchody, třída i jídelna. Co se jeho týkalo, víc znát nemusel.

Nepotřeboval se rozhlížet, aby věděl, že Danka už bude na svém místě. Její mamince začínala směna nejpozději v sedm, takže dceru dováděla do školy vždy s obrovským předstihem. Danka na vyučování čekala v kabinetu soudružky učitelky, jež vedla hudební a výtvarnou výchovu a Jakub ji nikdy neměl moc rád. Zdálo se,

že i když miluje umění, vůbec mu nerozumí. A ačkoli ráda učila, nesnášela děti. To si alespoň z jejích hodin odnesl.

Že se jedna žačka pohybuje po škole dříve, než je povoleno, a že má její maminka dokonce klíče od budovy, věděli všichni. Malé město propůjčovalo celému areálu poměrně rodinný ráz a nic se nedělo perfektně tak, jak mělo. Tedy – dělo. Pokud přijela komise na obhlídku. Ale jinak ne. A nikomu to nevadilo.

Danka nikdy nepřišla na vyučování pozdě. Pokud nebyla na svém místě jako první, bylo jasné, že je nemocná, odcestovala, anebo zemřela. Jiná možnost by nepřipadala v úvahu.

Pravidelnost, se kterou Danka tento ranní rituál dodržovala, dělala Jakobovi dobře. Měl rád, když měly věci řád a pravidla. Vyhovovalo mu, když se každý den opakovalo totéž, protože pak ho nic nemohlo překvapit. Nebýt Milana, který odmítal do školy dorazit o půl hodiny dřív, Jakub by si klidně každý den přivstal a čekal by s Dankou, než se škola otevře, třída zaplní a začne ten všeobjímající šum. Mohli by si celé ráno povídat a měli by na sebe více času. Ale bohužel, autorita nejstaršího z chlapců Mariánkových byla nezpochybnitelná.

Když se usazoval do své lavice, Danka už byla obklopena kamarády. Vždycky se kolem ní motalo nějak moc lidí. Ať už byla kdekoli, vždycky se nakonec kolem její polohy začaly rojit další postavy. Prostě přitahovala davy. Smáli se, povídali si a tahle krásná víla byla vždycky uprostřed všeho dění, chtěla se, až byla slyšet na chodbu, s každým se přivítala a poslouchala, ať už jí kdokoli vyprávěl cokoli. Nebyla namyšlená. Neodsouvala problémy ostatních, ani nepřehlížela ty méně oblíbené. I když – ne vždy se k ní tito vyvrhelové dostali dostatečně blízko. Jakub se tak trochu cítil jako jeden z nich, avšak Danka mu vždycky věnovala uvítací úsměv, ať už dělala cokoli. Pokaždé si jeho příchodu všimla. A to bylo privilegium, které si Jakub hýčkal a bral si ho nesmírně k srdci.

Tohle ráno bylo jiné. Divné. Jakub vešel do třídy a zastavil se, aby dal Dance najevo, že jí opět míní věnovat mezi všemi spolužáky první oční kontakt dne. Zůstal stát ve dveřích. Čekal, až se jeho milá otočí.

Hned, jak se přestane smát.

Hned, jak přestane s tou vyzáblou Marikou Jonášovou hrát plácanou.

Jakmile dokončí říkanku, jistě jí dojde, nač zapomněla.

No tak!

Neotočila se. Do hloučku se přidalo několik dalších dívek a něco si začaly šeptat. To rozestupy mezi nimi smrsklo na minimum a najednou Jakub z Danky neviděl vůbec nic. Naštvaně se vydal ke svému místu a nevybíravě přitom strčil do Jitky Baroušové, která drze usadila svůj tlustý zadek přímo doprostřed Jakubovy pracovní desky. Neuvěřitelné. Jitka byla ze čtyř sester a jako jediná byla takto obłudně otlá. *Copak snad celé rodině pravidelně vyjídala spižírnu?*

Jitka zamrkala a rozbřečela se. Opět. Jako by její tělo bylo tvořeno jen špekem a slzami. Jakub si nevsímal ani jejích vzlyků, ani úprku ze třídy. Prostě otevřel aktovku a rozložil si pomůcky na stůl. Za pár okamžiků začne hodina, chtěl být připravený. A především chtěl vypadat, že má plné ruce práce, aby si nikdo nevsíml, že i jemu se v koutcích lesknou malé kapičky vody.

Několik dívek se vydalo za Jitkou a zbytek hloučku na Jakuba zíral. Než se rozešly, trvalo to snad milion let. Nakonec se i Danka usadila na své místo. Jakub na ni otočil zrak a očekával nejen úsměv a přivítání, ale i omluvu za její nevhodné ranní jednání.

Nedočkal se.

Dana si pečlivě nachystala sešit, pero, tužku i gumu a snad prvně v životě vše vyskládala tak pečlivě, jako to dělával sám Jakub.

Dávala si záležet, aby úhly seděly a vše bylo rovně. Byla tím natolik zaujata, že ani nezvedla oči. Vůbec si Kuby nevšímal.

Když do třídy vešla soudružka učitelka, všichni se postavili do pozoru. Dokonce i Jitka byla na svém místě. Nešlo ji přehlédnout. Doslova.

4

K TOMU, ABY SE S JAKUBEM STALI KAMARÁDY, STAČILO Dance málo. Měla ráda lidi, a především ty, kteří se chtěli přátelit. Chlapec, který dostal místo vedle její lavice, byl tichý, nevýrazný a vypadal velmi hodný.

Nikdy mu to neřekla, ale když ho uviděla poprvé, musela se usmát. Za dveřmi se na chodbě schovávali dva chlapci, kteří mu byli ve tváři nesmírně podobní a všichni měli košile ze stejné hrubé látky, ze které lze nejspíš ušít vše od kapesníku po potah na sedačku. Jeden hubený, neduživý a druhý už skoro dospělý (tak jako šestiletá hodnotila náctileté). Bylo zřejmé, že jsou to bratři a mají o svého benjamínka, který je poprvé ve školní lavici, obavy. Když se vracela z toalety, slyšela je. Šeptali si a dohodli se, že se do třídy nevydají, aby ho zkontrolovali přímo. Přesto chtěli být přítomni, než zazvoní – kdyby něco.

Zdálo se jí, že mladší z nich nevypadal úplně zdravě. Měl propadlé tváře a tmavošedé kruhy pod očima. Jako by mu v žilách neproudila krev. Přesto se ho Danka nevylekala, když se střetli pohledem. Vyzařovalo z něho dobro, klid a hloubka. Napadlo ji, že by ho ráda poznala. Přesto, i když byla skrz naskrz extrovertní děvče, se hned první den školy neodvážila oslovit někoho, kdo má s sebou tak obrovitý doprovod, jako se jevil onen nejstarší ze tří stejnokošiláčů.

Usedla na svou židli a cítila pohled toho chlapce, který bude nejspíš následující rok sedět jen přes uličku vedle ní. Byl jí zaujatý. To ji potěšilo a v kostech cítila, že si jednou budou blízcí. Zdá se to jako magický okamžik, ovšem takto se Danka cítila často. Zajímal

ji lidé okolo. Hořela touhou poznat, čemu se rádi zasmějí, z jakého jídla jim tuhne jazyk nebo jestli jim také maminka dává v zimě na spaní pod peřinu horkou lahev.

Zajímalo ji všechno.

Jako starší se často přistihla, že přemýšlí nad tím, jestli není možné, že jsou všichni jen postavami z nějaké knihy, které kopírují předepsané linie. Chtěla pochopit, zda existuje osud a jeho mocný autor, anebo zda si může všechno ve svém životě vybrat a vybojovat po svém. Neměla chuť měnit svět ani dělat revoluci, jen chtěla chápat běžnosti. Chápat a popsat přátelství, lásku, zážitky, legraci, smích a štěstí. Většinu dospívajícího života toužila být spisovatelkou – psát dlouhé romány o milostných propletencích a možná by je zasadila do zcela smyšleného světa.

To ji lákalo.

Měla v hlavně rozmyšlenou dokonalou krajinu, plnou květin, zurčící vody a barev. Skoro jako rajskou zahradu. Tam by se jejím smyšleným postavám krásně žilo. Vytvořila by podmínky, které by byly tolik jiné než ty reálné. Ale chování lidí, to by zůstalo stejné. Ach, jak skvělá kniha to v její mysli byla! Ale bohužel na to, aby zasedla a hodiny a hodiny tvořila, na to byla příliš temperamentní. Udržet se chvíli vsedě jí činilo potíže nejen v první třídě, ale i dlouho potom, a i když se školním hodnocením nikdy v budoucnu nebojovala, sem tam měla problém udržet rovná záda a bobříka mlčení, když se zrovna probírala nová látka.

Jako šestiletá, ale i jako starší ráda chodila na všechny akce. Bavilo ji maškarní, s nadšením se učila sportům, po většinu školních let se účastnila pochodů a se vší vervou mávala jakoukoli vlajkou, když bylo třeba. Vlastně jí bylo jedno, co ony symboly znamenají, cítila, že oslavuje, a to bylo to, oč jí šlo – projít den s dobrou náladou a těšit se na další.

Stejně tak se nemohla dočkat i svého prvního školního rána. Nemohla ani dospat a budila rodiče ještě za hluboké noci. Popletla si sedmou ranní s půl dvanáctou. To ty ručičky. Chápala jejich koloběh, ale sem tam si ještě zaměnila kratší s delší.

Od večera měla na starém vyřazeném bobíku z obývacího pokoje u nohou postele připravené slavnostní šaty, se kterými byla hned čtyřikrát u švadleny. Měřilo se a předělávalo. Chtěla zazářit a moc jí na tom záleželo. Byly puntíkové a měly červenou stuhu kolem pasu. Ta se líbila jak Daně, tak mamince. Dance proto, že vypadala skvostně. Rodičům z jednoduššího důvodu: stahovací pas sliboval delší životnost. Dalo se předpokládat, že tyto šaty bude moci rostoucí dívka nosit minimálně další dva až tři roky.

Slečna, která šatky šila, byla do své práce opravdu zabraná a Danka za ní chodila ráda. Byl to přesně ten typ švadleny, kterou chcete znát, protože se zajímá nejen o cenový strop, ale i o to, co si šestiletá holčička přeje. A tak Květka Matoušková naslouchala a vytvořila dokonalou květinu z červených a modrých pentlí, kterou přišila na pravou stranu hrudní části. Byla to v podstatě taková měkká, nápadná brož. Danka ji musela mít. Kdysi (tak prvnačka nazývala několik měsíců starou událost) ji viděla u jedné z maminčiných kamarádek a od té doby po šatech s květinou na hrudi zoufale toužila.

„No tak až půjdeš do školy!“ odbyla ji tehdy maminka s pevnou vírou, že si děvčátko nebude pamatovat téměř rok starý slib.

Pamatovalo.

A tak se nedalo jinak než svému slovu dostat.

Přestože maminka nebyla nezručná, na dceřin vysněný kostým téměř pro princeznu si netroufala. I tak jí to však nedalo, aby dcera v ten slavnostní den měla na sobě pouze dílo někoho cizího. Nakonec se rozhodla k šatům přikoupit barevný šátek. Takový, v němž se prolínala červená s modrou v krásně duhovém, fialkovém efektu.

Byl poměrně dost drahý, lehoučký, a když promnula dvě vrstvy mezi prsty, drhnul. Skoro ho holčičce záviděla, ale chtěla, aby se Danka cítila jako prvňačka co nejlépe a byla ze všech nejkrásnější.

Šátek jí plánovala omotat kolem gumičky ve vlasech a vytvořit nadýchanou mašli. Měla to dobře rozmyšlené. Pokud má mít její děvčátko dokonalé šaty od krejčové, pak i dokonalý účes od maminky!

Nečekala, jak moc si dcera šátek oblíbí. Dokonce ani to, že ho jednoho dne omotá kolem své příliš brzy ženské hrudi jako chatrné plavky, anebo že s ním bude mávat uprostřed tanečního parketu. Že s ní tento kus látky zůstane po většinu jejího mládí a stane se tak trochu symbolem její nespoutané povahy.

Netušila toho spousta.

Neuměla si ani představit, že se Dana jednoho dne ztratí. Přesto se to nakonec stalo a Věra s tím nenadělala vůbec nic.

Občas si představovala, jak by zasáhla, kdyby jejímu dítěti něco hrozilo. Většinou se ve své mysli proměnila v superženu, která Danku zachrání z jakékoli situace zdravou a zcela v pořádku. Nepřipouštěla si, že jednou bude zcela bezmocná. V koutku duše se ujistila, že pokud její dcerka jednou nebude, ona už bude dávno mrtvá a nezažije ten děsivý strach a šířavou bolest v žaludku, která se táhne hrdlem až k zaťatým čelistem a všechny vjemy změní v domnělé halucinace.

Až když se toho nakonec dožila, všimla si, že i když se člověk sebevíc snaží zemřít strachy, nějaká část jeho já stále dýchá, věříc, že se všechno nějak vyřeší. Že to zase bude dobré.

Ne, takovou budoucnost si nepřipouštěla. V tuto chvíli byla totiž její dcera šestiletou princeznou. Hravou, veselou, a především prokazatelně živou a přítomnou. Takovou, která nutně potřebuje dokonalé šatičky.

Paní Kameníčková, která Věře často pomáhala vyspravit nevy-spravitelné a i ze zbytků látek zvládla vytvořit geniální dílo, se však dle Daniny maminky koncem srpna náhle rozhodla spolu s manželem a dětmi pro dovolenou, z níž se prozatím nevrátila a zřejmě ani vrátit nehodlala. Tak to bylo vysvětleno Dance, která se dál neptala. Paní Kameníčková jí nechyběla. Byla to prazvláštní umělkyně, která prý kdysi šila kostýmy pro divadelní vystoupení a z nějakého důvodu toho nechala. Zřejmě ji to už nebavilo. Tak se vyjádřila Věrka, zatímco Karel protáčel oči a Danka se snažila pochopit maximum z toho, co se to mezi rodiči právě nonverbálně událo.

„Víš, taky bychom mohli,“ začal tatínek opatrně. Od maminky se však nedočkal kýžené reakce. Namísto toho jen vykulila oči a otec raději přenesl svou pozornost k dceři, než dokončil myšlenku: „Co myslíš, zlatíčko, nechtěla bys třeba vidět moře?“

Holčičce se rozsvítily oči. Než však stihla nadšeně souhlasit, maminka plácla dlaní do stolu a samotnou ji překvapilo, jak nadskočily kávové lžičky v úhledném dřevěném stojánku, který jí vyrobil sám Karel do setu s chlebníkem a políčkami.

„Nech toho!“ okřikla svého muže.

„A co dělám?“ zahrál tatínek hloupého a usmál se spiklenecky na dceru, která neměla nejmenší tušení proč, ale mrknutí mu opětovala. To se totiž dělá, když váš nejvyšší spojenec potřebuje oporu. Dáte mu ji, i když nemáte ánung, o co jde.

„Neplet' jí hlavu!“ sykla maminka a chtěla Danku odnést. Šestileté dítě je však snad každým dnem těžší, a tak Věra nakonec holčičku jen povytáhla v podpaží, aniž by se její zadek odlepil od židličky, a pak ji zas pustila. „Seď rovně!“ dodala, aby nějak ospravedlnila svůj podivný manévr.

Danka rodičům věřila. A tak si v hlavičce poskládala, že se skutečně poněkud hrbila. Vyšponovala tedy svůj drobný hrudníček dopředu a zvedla bradu.

„Copak ty bys...?“ otázal se jemným hlasem tatínek, ale maminka na dokončení nečekala. Rovnou odpověděla:

„Vím, na co se ptáš, a moje odpověď je, byla a vždycky bude NE! Tady jsme doma! U tohoto stolu! Že ano?“ otočila se na dceru.

Danka poctivě přikývla. Ano. To souhlasilo. Skutečně seděli u stolu. Doma.

„Tak si o tom ještě promluvíme,“ pokusil se Karel nechat tématu otevřená vrátka.

Věra jen zakroutila hlavou a zvedla u toho obočí. Uměla hýbat jen jedním, ale to, když se zvedlo, bylo opravdu závažné a absolutně konečné.

Tatínek se opřel lokty o kolena, hluboce, hlučně vydechl a promnul si oči.

„Měl bys sedět rovně,“ napomenula ho dcera v tom nejlepším úmyslu, celá rudá z nedostatku kyslíku, který si odpírala, aby zabránila vyfouknutí vypjatého trupu.

Tatínek propukl v smích. Trochu zoufalý, avšak dokonale odzbrojující. Takový, kterého byl schopen jenom on. Netrvalo dlouho a dcera se chichotala s ním. Oba měli slzy v očích, když se Věrka pootočila, aby si nikdo nevšiml, že i ji situace pobavila.

Přestože se tatínek urputně snažil a sem tam paní Kameníčkovou své ženě připomenul, nikam se nejelo. Danka moře neviděla, ale alespoň si ho doma začala dle tatínkova líčení malovat vodovkami. Přidali taky řadu ryb a několik mimozemských potvor. Tatínek dodal lodičku, kterou vyřezal ze dřeva, a dokonce jí i vypnul krásnou plachtu z kousku nabarveného drátku a ubrousku, na který jeho dcera nadšeně namalovala srdíčko. To proto, že odmítala uposlechnout tatínkovy informace o pirátech a jejich děsivých symbolech. V jejím světě moře brázdili jen lidé s dobrými úmysly. Ostatně – tak tomu bylo nejen na vodě.

No a jak si Danka počítala: Protože tu není paní Kameníčková, a protože za ní maminka nechce jet na dovolenou, bylo nutno najít někoho jiného, kdo se postará o Dančin dokonalý první školní den. Proto nastoupila slečna Květka. Baculatá, mladinká, studující, avšak v Daniných dětských očích stoprocentně dospělá žena. Přece jen – kdo má plný výstřih blůzy a komu se dávají peníze, ten už jednoduše není dítětem.

Danka byla ve spoustě věcech naivně přímočará. Vytvořená pravidla platila za každých okolností a neviděla pokoutné jednání lidí. Měla za to, že co říkají, je pravda pravdoucí, a kdo se na ni usmívá, ten ji má rád. Jak moc by si přála mít kolem sebe víc spřízněných duší. Doma měla spoustu prostoru, avšak někdy jedináčkův pokoj vyluzoval až příliš ticha.

Záviděla Jakobovi bratry. Uznala to i nahlas před rodiči. Přišla ze školy a vybalila na ně novinku: „Maminko, tatínku, budeme mít miminko!“

Věra s Karlem na sebe vytřeštili oči, a než se maminka stihla zbláznit paranoií, tatínek z Dany vytáhl, že by si přála bratříčka nebo sestříčku. Nikdy se nedočkala, i když prosila opakovaně a velmi úpěnlivě.

Hned po prvním dni ve školní lavici se Jakub Dany dovolil, zda se mohou přátelit, a ona přikývla. Tak byl jejich svazek zpečetěn. Od té doby Jakub Danu všude doprovázel a neměl příliš v lásce, když se přidal někdo další. Byl ovšem hodný a nedůrazný, a tak se většinou se vším smířil. Pokud mohl zaujmout místo přímo vedle Danky, přežil i fakt, že jich v hloučku pochoduje několik.

Dana si byla vědoma toho, že není správné, aby někdo dělal práci za ni. Nicméně tatínek jí vždycky říkal, aby dělala to, co jí činí šťastnou, pokud tím nikomu neublíží. Tak se jednoho dne ujistila: „Nezlobíš se na mě, když mi přeš domáci úkoly?“

Jakub zavrtěl hlavou a usmál se na ni.

Tím to bylo vyřešeno. Práci do školy zvládla úspěšně delegovat.

Od prvních dní se Dana s Jakubem bavila, jako by to byl její bráška. Když ji maminka s tatínkem opakovaně zklamali a ani na podesáté, když dorazila ze školy, u nich doma na stole neležel novorozenec, jak si přála, vzdala to s nimi a vytvořila si sourozence sama. Kuba se tvářil, že je s Dančiným plánem svolný. Měl ji rád a ona jeho. A tak to fungovalo.

Byl začátek listopadu jejich prvního školou povinného roku, když se Danka na Jakuba poprvé pořádně naštvála. Nebyla zvyklá chovat se k němu přehlíživě, avšak byla poučena od tatínka, že by se vždy měla zastat toho, komu je nespravedlivě ubližováno. A Jakub zcela nevybíravě strčil do Jitky Baroušové, až ji téměř shodil na zem za to, že se posadila na jeho lavici.

Jitulka byla hodná holka. Trochu zvláštní, ale na Danu vždycky milá. Nebyla konfliktní a nikdy nikoho nepomlouvala. Nosila do školy bonbóny a tajně je rozdávala spolužákům, aby ji měli rádi. Sama si většinou nedala žádný. Zaprvé na ni nezbyl a zadruhé se zdálo, že se Jitka před lidmi stydí jíst. Nechodila ani na školní obědy. Svěřila se, že má speciální stravu, což Danka přijala s pokývnutím. Většinu věcí takto brala. *Pokud se někdo liší, je třeba to respektovat, a ne se v tom nimrat. Podstatné je, jak se chová k tobě, moje milá,* říkával táta.

A Jitka se chovala hezky. Vždycky a za každých okolností se snažila uhýbat všem, kdo šli proti ní. Nikdy si nesedla na volné místo uprostřed, to raději postála. Vyhledávala okraj společnosti, ale přitom bylo znát, že touží po zapojení do dění.

A to jí Dana poskytla. Cítila, že by měla. Jitka se jí zdála jako fajn holčička, která potřebovala kamarádku. A tu taky získala. Díky tomu měla Dana vždy jako první na výběr z bonboniér a šustivých sáčků, kterými Jitka uplácěla své okolí. Tehdy Danka ještě nechápala

zoufalost tohoto jednání, ani úroveň nejistoty, která z otlé holčičky čišela, protože se bála, že ji ostatní zavrhnou. Dana cukrátko brala jako fajn začátek dne. A Jitku jako milého spojence. Pokud si Jakub na své lavici tolik zakládal, mohl ji slušně požádat, aby vstala a už si tam nesedala. Jitka by ho jistě uposlechla. Násilí nebylo zapotřebí. *Toho by se měli lidé vyvarovat a uchýlit se k němu až jako k poslední možnosti*, vysvětlil jí tatínek. A jelikož měl tatínek vždycky pravdu, tak se Jakub provinil a bylo potřeba mu to dát najevo!

Se slimáčí pečlivostí si srovnala na stůl tužku, pero, sešit i gumu. A schválně se tomuto úkolu věnovala zbytečně dlouho. Jindy by jí ani nenapadlo něco srovnávat – podstatné bylo splnit úkol, aby byla soudružka učitelka spokojená. Proč si komplikovat život nějakým puntičkářstvím?

Toto chování se naučila od maminky. Když byla maminka na někoho naštvaná – a tím „někoho“ se myslí na dceru nebo na manžela –, vždycky předstírala, že má tolik práce, že si někde zapomněla uši. Skládala jeden kus prádla i několik minut a hlučně u toho vydechovala. Bylo to zatraceně nepříjemné. Dala tím provinilci najevo své hluboké zklamání a druhá strana se pak cítila, jako by si nezasloužila ani pohled. To bylo zdrcující.

Dana nesnášela, když jí tohle maminka dělala. Raději by dostala nasekáno, než se cítit odmítaná a ignorovaná. A nebyla v tom sama. I tatínek většinou poznal, že už je maminčino naštvání za čarou, když mu čtvrt hodiny upravovala množství kávy v hrníčku, který se pak rozhodla sama vypít a odejít z místnosti.

Tatínek většinou po této tiché šlamastice donesl květinu, případně nějaký dárek, aby mamince rozvázal jazyk. Věděl, že bude následovat sprcha výčitek, ale správně tušil, že ta jednou skončí a pára opadne. Bylo ovšem potřeba odklopit nad Věřčíným hněvem poklici, aby vše zlé mohlo ven.

Dana vydržela Kubu ignorovat až do velké přestávky, kdy se třída vydala posvačit na hřiště. Dopoledne se ukázalo jako slunné a dle soudruha ředitele byl vitamín dé, který slunce předávalo, hodnotnějším přísunem energie než chleba se salámem.

U šaten si Jakub vyrazil na Danku došlápnout. Vypadal, že řekne něco pořádného a od plic, ale pouze zalapal po dechu a sklápнул.

Danka z jeho úst cítila žvýkačku a zatoužila taky jednu dostat.

Jakub se otočil a utekl. Pokud ovšem měl u sebe žvýkačky, Danka ho nehodlala jen tak nechat odejít. Následovala ho až do prostoru u kumbálu, odkud bylo často slyšet podezřelé chrápání a po škole kolovala pověst, že tam bydlí duch zavražděného piráta. (Kde by se vzal pirát ve škole a proč ho zavraždili, na to bylo teorií hned několik a prakticky se vylučovaly.)

Jakub se zastavil a zíral na Danku jako z jara. Mocně přežvykoval, jako by se snažil ze žvýkačky vycucát nějakou moudrost. Oba mlčeli tak dlouho, až se Dana začala bát, že úplně přijde o povídání na hřišti. Chtěla ale tu žvýkačku za každou cenu, a tak i přes své naštvání jen mlčky natáhla ruku a předpokládala, že jednu dostane. Jakub jí věnoval ten nejzvláštnější pohled, jaký kdy viděla. Vypadal vyděšený na smrt a zároveň neskutečně nadšený.

Když už to vypadalo, že Danka konečně dostane, proč přišla, a Jakub se k ní spiklenecky naklonil, otevřely se dveře kumbálu. To byl jasný pokyn pro úprk před mrtvým pirátem, z něhož táhl stejný puch jako z pajzlu na konci ulice.